

miriyon sikeyngas

si Aman Poyopoyan
1981, 7-22, Imorod (13#)

1. Miratateng am, o anak na no rakrakeh
 a ni Zezekeken am, papito sira, o anak na
 ni mina Gayong am asa a. oriwo ngaran
 da si Kingas a, o ngaranan da ja si
 Kingas am, o kanitomnek na ja no ingas
 a kayo a bekena ngaran na si Kingas a,
 ja patakan o ngaran na o ama na am, si
 Gayong a, oriwo ama na tawo Jimasik a.

si keyngas 是 si Zezekeken 的弟弟
 si Zezekeken 有七子。si keyngas
 只有三子。si keyngas 是 si Gayong
 的独生子。他們本來名字不叫 si
 keyngas。只因他們住處有 ingas
 樹，所以人家就稱他們是
 si keyngas 了。他的父親是
 Imasik 人。

2. Monay rana am, mazakat rana o ama na ni
 Kingas a si Gayong a, ka nimasbang na
 ni Kingas a anak da rana Jimorod a.

但是生 si keyngas 時，他們已
 遷到新頭村了。後來 si keyngas
 的父親 si Gayong 死了。

3. Miratateng am, arako rana si Kingas rana
 am, mapazagpit rana, miyanak am, tatlo
 sira o anak na ni mina Kingas a.

si keyngas 長大成人後，結婚，育
 有三子。

4. No kaliyalikay da pa no macaanak da
 miteysa ni mina ^{likeysongas} Zezekeken a, ka ni mina
 Gayong am, pivaipaiten da o macaanak da,
 no maniring sira o macaama da am, ya
 nimangay si kaka mo do ranom kowan da
 no macaama da.

si Gayong 和 si Likeysongas
 感情不好。雙方個性都很好勝
 連他們的小孩，也訓練成如
 此。ee 如有一方父親說：你
 去提水了。
 的 kaku

* 盡量使自己各方面有卓越的表现，然後在人前尤其是
 他家炫耀自己的表现，無人(他家無法)能比。像這樣
 的情形叫做 masivaivait. <vait.

5. No mamizing da no anak no kadowan jira
 am, ning a mangay ko saon kowan da,
 kangay da do ranom, ya nimangay do
 ataw kowan da no macahama da am, akma
 so sang, ta ano mamizing da no kadowan
 jira am, mangay sira do ataw a, kato
 da miparakowan nira ori ya, arako rana
 si Kingas rana am, masbang rana do ama
 da si Kingas a.

另一方的 ^{wari} 說：那我也
 去挖水。若有一方去取海水，另一方
 也會去取食用之海水。反正只要
 對方去做什麼？另一方也一樣去做。
 他們漸漸「長大」。si Keyngus 的文親
 死了。

6. To sira pa lovot a miriyon do cinedkeran
 da sira ori ya miteysa, kano ananak da
 ji da kowan o kapasipitazizik da so
 nakem a, mivaivait no anak . na ni
 mina Kingas a kano anak na ni mina
 Zezeken a. ^{Gayong} alikeysongoso.

那時候 si Keyngus 和 si Zezeken
 及他們的文親都還是共居
 一舟之組員，但是感情上不很
 好。

7. Miratatengan, monay rana am, miraet
 rana sira so nakem sira mina Zezeken a
 kano kateysa na si mina Kingas a,
 kapisyay da rana do cinedkeran da.

後來 si Zezeken 和 si Keyngus
 的感情愈來愈惡化，使他們不
 得不拆員各自造屬自己的大船。

8. Sira mina Zezeken rana am, amiyan sira

si Zezeken 有七子。他們造 5 隻

do lima cinedkeran, ta papito sira o anak na mehakay a, oriwo iyan da do alima cinedkeran a.

十人乘席的大船。

9. O pacipayokan namen a sira mina Kingas am, ^{祖先} tatlo sira o anak na, rarowa sira o pavahayin da, kiyang da do atlo a cinedkeran da, ta aperperah sira.

我們的祖宗 si Keyngas 有三子，加上他們收養的三個兒，總共六人，所以他們只能造三隻六人船。他們人數比較少。

10. Miratateng am, pasyonongan da rana o kapiriyon da mangahahap do niniran a, kano among no riyon a miteysa, kato da akmanan so sang a mangahahap a, masyonong ja miteysa nira mina Zezekan a ka nira mina Kingas a.

他們各自建造大船以後，也各自往海上捕魚，不論是捕一般的魚，或是鯊魚，si Keyngas 和 si Zezekan 各管一個的船。

11. Miratateng am, ipisa na so kakasyaman am, ^{> 月} maniring o ama da si Kingas do anak na am, mangay takamo maneyreng Jiteywan manganako kowan na sira o anak na, nohon kowan da no anak na, kangay da rana do atlo a cinedkeran da, kalowas da rana mangay Jimagaod a

有一年的月份，si Keyngas 對他的兒子說：我們去山蘭柴捕魚。他的孩子說：好啊。準備好漁具，放在他們船上，然後出發到 Jimagaod 去捕魚。

鉛垂 mangat watog.
石(錘) maneyreng
石(錘) 石(錘) 鉛垂 錘 捕魚

mangay maneyreng a.

書釣

12. Masasnad rana sira Jimagaod am, maney-
reng rana sira, maneyreng sira am,
to da cita sira o aro a ananak da
alibangbang a somalap a, "o aro a
ananak da, "nohon" kowan da, asyo sira a
ya, ya rana rayon rana ya, da kiyan
rana ya kowan na no ama da si mina

他們到了 Jimagaod 後，就在日剛出的
海上捕魚。後來，發現很多飛魚在
海面上飛來飛去。si Keyngas 說：欸！
好多飛魚！他的孩子說：是啊！
"怎麼有飛魚呢，難道也已經是飛魚
季了嗎？" si Keyngas 說。

Kingas a.

13. Miratateng am, makoyab rana am, maniring
o ama da si Kingas am, apiya rana ori
manganako a, mangyid takamo rana ta
misan takamo a kasowo takamo pala
jira, ta ano manoyong rana sira among
no riyon am, citan takamo pala jira
kowan na no ama da, nohon kowan da no
anak na, ta pasalaen da o ciring na no
ama da an.

阿美族、雅美族口語傳說採錄翻譯資料
數位典藏計畫

到傍晚，si Keyngas 說：時間差不多
了。我們靠岸吧！今晚就在此處
過一夜，晚上我們火漁，看看是不
是已經飛魚季了。他的孩子們說：
好。他們不敢違背他們的父親
的話。

14. Kangay da rana mangyid do azcip
do vanowa Jimagaod a, karala da rana

他們把船划回岸邊，推船到岸上，用
大石頭墊穩船身。

so cinedkeran da, teyka da rana aralaen
do kacan o cinedkeran da am, vatokadan
da rana no vato o cinedkeran da.

15. Mateyka da rana vatokadan no vato o
cinedkeran da am, mangay rana sira
do azcip a maciralay do ipangahahap
da toyotoyongan da.

粗繩、魚線、魚鉤組成的漁具。

16. (Mateyka da rana yangay do azcip o

toyotoyongan da am) maniring o ama da

si Kingas am, inyo rana manganako a

rarowa am, mangay nyo pasagiten do

likey ya azcip do siri no azcip o

toyotoyongan ta, kangay nyo mamyawo

so adowa vonot doto ito, ta isowo ta

pala sira, do yatakamo nimacita ananak

da an kowan na o rarowa ka ank na.

17. Maniring sira o rarowa ka anak na am,

nohon kowan da, kangay da mapasagit

sya so toyotoyongan da do likey ya

azcip do siri no azcip a, kangay da

將所攜帶的東西一起帶去山洞。

到山洞以後，東西放好。然後 si Key-

ngas 對他的兒子說：你們兩個去把

我們的漁具掛放在小小洞。然後

去 doto 找兩把乾蘆葦，晚上我們出海

去漁，看看我們剛「所見的」魚會

不會再現。

他的兩個小孩說：好。於是帶著他

們的漁具到小小洞去掛放。然

後，到 doto 去撿乾蘆葦二把。

rana mamiyawo doto so adowa vonot a a
aviyawo a isowo da.

18. O kadowan jira am, manonotong sira so
kanen da, kapanaying da so among da
niseyrenan da among a kano ama da,
monay am, omoli rana sira o nimamyawo
a rarowa ka anak na.

Si keyngas 和其他船員則負責
煮飯, 殺魚。很久以後, 去撿乾
蘆葦的那兩位_{兄弟}回來了。

19. Mateyka rana sira manayinaying so among
da am, iktanan da rana kahasin da sya,
kateyray da rana so among da, sineyre-
ngan a among da, teyka da rana teyrayin
rana am, maapoy rana sira so kanen
da, kapaglo da rana so yakan da among.

他們把魚殺好以後, 綁繩子, 抹
鹽, 曬著。之後, 把已煮熟的芋
頭皮剝掉, 把魚湯倒在碗裡。
魚肉放盤裡。

20. Teyka da rana pagloen o yakan da among
am, vonongen da rana jira o yakan da,
mateyka da rana vonongen rana am,
koman rana sira, mateyka rana sira
koman am, ipanci na rana no ama da o
kapiviyaviyawo da rana no anak na.

大家分好魚肉以後, 一起吃飯。飯
後, Si keyngas 叫他的兒子們整
理火把。

21. Mateyka rana sira mivyavyawo am,

把蘆葦乾切開以後, 捆好。然後

sabasaban da rra o aviyawo da kavonot
焙乾蘆葦葉(綁火把用)。 捆綁一束。
da rana sya no ayo a, kapangay da rana
sya do siri no azcip a, kapamahamaha
da rana.

放山洞旁邊，然後休息，等待黑夜的
來臨。

22. Miratateng am, maseyrem rana am,
omosok rana sira do cinedkeran da,
kapaciralay da do apoy da, kano avyawo
da, kapisaosad da rana so kolili da
把槳架插在船上固定好。
pakapiyaen da.

天黑以後，他們帶著火把，兩捆
乾蘆葦到海邊去，整理槳架綁在
船上。

23. Teyka rana sira misaosad rana am,
lomowas rana sira, amiyen rana sira do
zawang am, somleb rana do aviyawo so
谷-滿
apoy ya, kalilaen da sahad o apoy am,
taroyin na no ama da o apoy ya.

整好槳架後，把船推入海中。到了
do zawang, 點燃火把，然後舉高
火把。

24. Nitaroyan na sya so apoy no ama da am,
te da zozonga no ananak da o apoy ya
mangay do cinedkeran da, maniring o
ama da am, among rana sira no riyon,
ta yada kazozong rana so apoy ya kowan
湧向...
na no ama da sira o anak na.

他們的父親才舉起火把，就有很多魚
魚撲火了跳進他們的大船裡。他
們的父親說：真的是弄魚季了。

25. Maniring o ama da am, mangay takamo
rana mangyid rana, ta caha ta tamu
rana nicitan sira, manago paro cimaka-
sa kawan do ikangen na no vilang ta,
yamayid ya, mangay takamo rana kowan
na sira o anak na, kapangyid da rana
do vanowa da do ili da.

他們的父親
言兒：好啦，回岸上去吧！
我（阿）已經看到碧魚了（碧魚季）。今年
是 maid a vilang（長月長年？），有這樣
的情，不知明年 ~~是~~ mangen a vilang
（天短月；長月）的時候，會不會和今
年的情形一樣呢？

26. Maniring si Kingas am, ikongo paro o ipa-
lolo ko si kateysa si Zezeken kowan na no
nakenakem na ni Kingas do kapasikaoya
da miteysa, minakalapo no kaliyalikey
da.

由於 si keyngas 和堂兒 si Zezeken
自小就處得不好，所以當他們
去看碧魚回來以後，si keyngas 一直
在想：不知怎麼做，才有機會要
堂兒跟一起（儀式、活動）。

27. Miratateng am, ikadowa na kawan do
ikangen no vilang am, kasyaman am,
maniring si Kingas a ama da am, mangay
takamo maneyreng Jimagaod manganako
kowan na sira o anak na, nohon kowan
no anak na, kangay da Jimagaod a
mangay maneyreng a mangna so yaraw da
among do ipivanowa da.

第二年是 mangen a vilang。在該年的
月的某日，si keyngas 對孩子說：我（阿）
去 Jimagaod 捕魚，他們也說：好。
那天，他們就划船去 Jimagaod
捕魚，為的是準備招魚祭的拜
拜時要吃的菜。

招魚祭

28. Masasnad rana si a Jimagaod rana am,
mangay rana sira maneyreng a mangna
so among a, maneyneyreng sira ama,
to da cita sira o ananak da somalap a

他們到了 Jimagaod 以後，就坐在船上垂釣。後來，他們看見許多魚在海面上飛來飛去。

29. Maniring o ama da am, o aro a ananak
da manganako kowan na sira o anak na,
nohon a kanedan mo, asyo sira ya,
ya rana sira mayi ya kowan da no anak

si keyngas 說：哇，好多魚阿，他的孩子們說：是啊！怎麼那麼早就有魚呢！是不是魚季到了。

na o ama da.

30. Maniring o ama da am, apiya rana ori
manganako am, mangay takamo rana mangyid
kowan na sira o anak na, nohon kowan
da, kangay da rna mangyid do vanowa
Jimagaod a, karala da rana so cinedkeran
da do kacan a, kavatokad da ja no vato
so cinedkeran da niyarala do kacan a.

si keyngas 說：時候差不多了，回岸上去吧！他的孩子們說：好。他們就把船划到岸邊，把船推上岸，用石頭穩固船身。

31. Teyka da rana nivatokadan no vato o
cinedkeran da am, maniring o ama da
do rarowa ka anak na am, angay kamo
pasagit do likey ya azcip do siri no

之後，si keyngas 對他的兩個兒子說：你們把這些漁具掛放在大山洞旁的小山洞裡去，然後到 dofo 去撿一把或二把

rako a azcip a ori o toyotoyongan takamo

的乾蘆葦。

a, ci teyka nyo a pasagiten am, mangay

kamo manyawo so asa vonot noja adowa

vonot, ta aviyawo doto kowan na sira o

anak na.

32. Maniring sira o rarewa ka anak na am,

他的孩子說好。然後就把漁具

nohon kowan da, kangay da no toyotoyo-

放在小山洞，然後去 doto 撿，=

ngan da pasagiten do likey ya azcip

把乾蘆葦。

so toyotoyongan da, kangay da manyawo

so asa vonot noja adowa vonot a

aviyawo doto a.

阿美族、雅美族口語傳說採錄翻譯資料
數位典藏計畫

33. O karawan da no anak na am, manonotong

sira so kanen da, kapanaying da so

among da kano ama da, mateyka da rana

rayingen o among da am, iktanan da rana

kahasin da sya, kateyray da rana sya so

among da.

除了他們兩個之外，其他^{船組員}負責
殺魚，綁繩子，抹鹽，晒魚，及煮飯
等工作。

34. Miratateng am, no nimakarotong rana

sira so kanen da am, aonen da rana,

kalapoy da da ja, akman sosang o yakan

飯煮好，拿起來，剝皮放盆裡。魚煮
好，撈起來放盤子裡，^{船組員}們均分。

da, ta no madengdeng rana am, pagloen

da rana kavonong da rana sya jira so

yakan da among a.

35. Ano nimirateng rana sira o rarowa ka

anak na nimangay nimamyawo am, oriwo

yakan da rana, no mateyka rana sira

koman am, mahamahaha rana sira.

等那兩位去撿蘆葦干的子回來，才一起吃飯。飯後休息一會兒。

36. Ano macita na rana o araw a maveveh

rana no ama da am, piviyaviyawo kamo

rana manganako kowan na sira o anak

na no ama da, nohon kowan da no anak

na, kapivyavyawo da rana no anak na

kasabasab da ja do teyka da nivvyawo

da.

到了傍晚時分，si kyngas 叫他的兒子們切開乾蘆葦，把蘆葦皮削去。

37. Teyka da rana sabasaban do apoy o

avyawo da am, vonoten da rana no ayo a,

nimateyka da rana vonoten rana am,

yangay da raa do siri no azcip a

kapiwalam da rana mapakaehep sya.

整理好以後，捆綁，然後放山洞的兩側。大家休息，等待黑夜的到來。

38. Miratateng am, maep rana am, maniring

到了晚上，si lceyngas 說：差不多了，可以

o ama da am, apiya rana ori manganako
a mosok takamo rana do cinedkeran ta
kowan na sira o anak na, nohon kowan
da no anak na, kosok da rana maciralay
do aviyawo da, apen no ama da o apoy
da.

下去海邊準備出海了。然後自己拿了火種下去。其他的人拿漁具和兩把乾蘆葦。隨尾下去海邊。

39. No masasnad rana sira do cinedkerana
da am, iptad da rana o aviyawo da do
sahad no cinedkeran da, pangayin na do
songsong o apoy da no ama da, kalowas
da rana mangay somowo a tomita sira
so ananak da alibangbang a.

到了海邊, si keyngas 把火種置放在船尾, 其他人把所攜帶的東西放在船倉裡。船推入海中, 出海去看飛魚。

40. Amiyan rana sira do zawang am, somleb
rana o ama da mapalila so apoy do
aviyawo da, no kalilaen rana do sahad
no cinedkeran da o apoy am, taroyin
na rana no ama da o apoy da do maoji
no cinedkeran da.

划到 do zawang 點火把 si-keyngas 在船尾將火把高高的舉起

41. Miratateng am, nitaroyan na so apoy
da no ama da am, amiyan sira so ananak

不久, 看見飛魚在海面上飛去, 但他們不向火樸來。si keyngas 說: 現

da am, ji da zozonga o apoy ta to sira
nilacilat do kareiyan a sira o ananak
da, ji sira angay do apoy ya, beken.
pa sira among no riyon, ta da pa ji:
zozonga o apoy manganako kowan na sira
o anak na no ama da.

在還不是悲魚季，因為牠們還沒有
向火樸來。

42. Yaten takamo rana ya manganako am,
cimakasakawan do ikayid na no vilang
ta am, angenan takamo manganako kowan
na sira o anak na, mangay takamo rana
mangyid kowan na no ama da o ananak na.

我們回岸上吧，明年的 maid o vilang
縮短時間 (angenan o vilang)

43. Maniring sira o ananak na am, nona
angenan ta mo ama, todakey kowan mo
si maran kowan da no ananak na, ta ji
na keyi ni maran mo kowan na no ama da,
kapangyid da rana do vanowa da do ili
da.

他的孩子說：我們可us angenan do
vilang, 可是你認為伯父會願意嗎？
si keyngas 說：放心，他會的。
然後他們划船返港。

44. Miratateng am, paneneb rana am, miriyon
rana sira mangahahap do among no riyon
a, mangay do pipilapila.

到 paneneb (3)月, si keyngas 一家開
始正式捕悲魚。直到 pipilapila
(6)月才停漁。

3. 月
週年的第3月。

45. Teyka rana sira mangap so among no riyon do kaposan no pipilapila am, mapasamorang rana sira so apiyavehan a mamareng so kanen a.

pipilapila (6)月之後, 他們也停漁了。緊接著是迎 apyavehan (7)月的拜拜了。
1月

46. Teyka rana sira mapasamorang so apiyavehan rana am, to sira rana akman so sang a mangahahap do niniran na mangap so among a, kato na namorangan no

過完 apyavehan 月, 就是 bines 月(閏)月, pehakaw 月, 這一個月是捕釣一般非魚針的各種魚類,

bines no mataw a, akman so sang o pehakaw a somamorang a.

阿美族、雅美族口語傳說採錄翻譯資料

平年的第5月

數位典藏計畫

47. Miratateng am, somamorang o pitanatana am, maniring si Kingas do anak na am, angay kamo pala ji maran mo, ta mangay nyo pazimanen o kapanoyotoyon ta ci maeded o vehan ito manganako kowan na sira o anak na.

直到 pitanatana (9)月初時, si Keyngas 對他的兒子說: 去跟你的伯父通告一聲說, 月圓的時候, 我們就要舉行祖靈會祭了。

48. Miratateng am, nohon kowan da no anak na, kangay da do maran da ji mina Zezekeken a, masasnad rana sira do vahay da no maran da am, mo maran kowan da

他的孩子說: 好。他就去 si Zezekeken 伯父家去。到 si Rezekeken 家說: marah! (伯叔), si Rezekeken 說: 什麼? si Keyngas 的兒子進家裡去。

o maran da, ikongo wang kowan na no
maran da, kasdep da rana no anak na ni
Kingas a.

49. Maniring sira o anak na ni mina
Kingas am, ya maniring si yama am,
angay kamo paziman ji maran mo o
kapanoyotoyon takamo rana mapakavos so
among no riyo do kaededan na no vehan
rana ya kowan na am, oriwo yamen niyayi
ya mo maran kowan da o maran da si
Zezeken a.

50. Maniring o maran da si Zezeken am,
kong kowan na ni yama mo, manoyotoyon
ta rana kowan na, tomanoyotoyon a asa
ka tawo, sino o macilolo ja, kozad ko
a lalavava ko kowanata ji ko ngamizingan
angay kamo rana manganako kowan na sira
o anak na ni Kingas a.

51. Maniring sira o anak na ni Kingas am,
marankong a mangay namen rana an kowan

si keyngas 的兒子說：爸叫我
來通知你一聲，他說：月圓的時
候就要舉行虱魚終食祭的拜拜
了。這就是我來的原因。

si Zezeken 聽了之後說：你爸爸
說什麼呀！他說要舉行虱魚終食祭
呀！叫你爸爸自己一個人舉行虱魚
終食祭吧！誰聽他的？我會
聽他的嗎？甯聽我！你回去把
孩子。

si keyngas 的兒子說：maran-kong
那我走了！然後就回家去了。

* 把人視為自己身上癩瘡(疤痕)。像小孩一樣一
手就可以提舉的情形。意思是瞧不起之意。
(48)

da, kangay da rana do vahay da.

52. Masasnad rana sira do vahay da am,
kong kowan na ni maran mo kowan na sira
o anak na, maniring sira o anak na am,
nona kowan na ni marana am, yana
panpancan so yatakamo panoyotoyon do
kaededan na no pitanatana ya, todavey-
voh a manoyotoyon si yama mo a, sino
o macilolo ja, kozad ko a lalavava ko
sino o macilolo ja yang, kowan na ni
maran kowan da o ama da no anak na.

到家後，"你的maran怎麼說"道：
keyngas問。他的孩子說：maran說：
"你爸爸為什麼說9A中舉行鯉魚
終食祭。叫你爸爸自己一個過好，
誰要跟隨他尾巴呵(不聽他的)，
會聽他的。叫他一個人去過吧！
我們不會隨他尾巴走呵！"

53. Maniring o ama da si Kingas am, ning a
caha ta yatakamo rana nipaziman ji
maran mo a, ikongo wang, a to takamo
rana manoyotoyon manganako a, tana
yatehen a asa ka vahay am, caha ta
apiyaha do yako pamahamahan nya
kowan na no ama da, nohon kowan da no
anak na, ta ji da pasalay i o ciring no
ama da.

si keyngas 對他的兒子說：沒關係，反正我們已經跟他講過了。不聽不做是他家的事。我們照常舉行我們的鯉魚終食祭吧！不管人家怎麼說，我想我的做法不會錯的。他的孩子說：好吧！照你的意思去做就是了。他的孩子都聽他的父親的話。

54. Miratateng am, kaededan na rana no vehan
do pitanatana am, manoyotoyon rana sira
Kingas a, mapakavos so among no riyon
a asa ka vahay a.

到了9月中旬, si keyngas 一家照樣
舉行琵琶魚終食祭。

55. Maniring sira o kiliyan da am, yasira
makongo sira Kingas ya kowan da,
maniring o karowan da am, yasira kono
manoyotoyon kowan da, ori i ya, mangay
takamo pala ji maran ta ji Zezeken, o
kapalolo takamo sya ja kowan da, kangay
da no kiliyan da.

他們的村人說: si keyngas 他們
是怎麼一回事啊。有的說: 聽說
他們在舉行琵琶魚終食祭了。有的
說: 哦, 原來如此! 我們去 maran
(伯叔) 的家, 問 "si Zezeken 看,
我們是跟著舉行呢! 他們的
村人就去問 si Zezeken。

56. Maniring sira o kiliyan da ji Zezeken
am, manngo ta ya mo maran a, to ta
rana palolowa ji Kingas o kapanoyotoyon
ta ya an, no ya rana manoyotoyon si
Kingas an kowan da si Zezeken no kiliyan
da.

他們跟 si Zezeken 這樣說: 聽說
si keyngas 一家舉行琵琶魚終食祭
了, 我們是否跟 si keyngas 一起過
呢!

57. Maniring si Zezeken am, ta palolowan
ta sya, yazomyak am, oyod na nakem
kowan nyo so ji takamo macilolô i ja

si Zezeken 說: 我們為什麼跟他
過, 他奔精神, 你們以為他是真
心過這琵琶魚終食祭的嗎? 我們

mangazipos kowan na ni Zezeken sira o
kiliyan da, ikapiya na ori mo maran
kowan da no kiliyan da.

一起
不要跟他舉行。他的村人說：也好。

58. Miratateng am, to sira mrana manoyoto-
yon so ananak da sira Kingas a asa ka
vahay a, mapakavos so among no riyon
a, o kiliyan da rana am, ji sira
manoyotoyon a.

si keyngas 不管他是 si Zezeken 和
村人怎麼說。他們照過他們的
鰐魚終食祭。

59. Somamorang o kaneman da Kingas am,
oriwo kaliman da no kiliyan da, ka da
Zezeken a, maeded rana o vehan rana am
manoyotoyon rana sira o kiliyan da ka
da Zezeken a mapakavos so among no
riyon a.

阿美族、雅美族口語傳說採錄翻譯資料
數位典藏計畫
si keyngas 過的是 kaneman (11)月是
村人禮 (kahman (10)A)。村人在 10
月中自舉行鰐魚終食祭。

keyngas 早禮結束過過鰐魚終食
祭了。

60. Somamorang o kapitowan da Kingas am,
manokos rana sira so kadayi a, kapam-
yawo da rana so avyawo da do paneneb
a, kaneman da Zezeken a kano kiliyan
da.

12月初時; si keyngas 一家開始播
種小米, 並且準備 paneneb (3)月份時
火獵用的蘆葦。si keyngas 過的是 kapita-
wan 等於是村人的 kaneman (11)A) 也
就是, si keyngas ee 村人快過一個
A。

61. Somamorang o kaowan da Kingas am,
misoli rana sira so ovi da kano keytan
da sira Kingas a, kapitowan da nira
Zezeke a kano kiliyan da so ipanokos
da rana so kadakadayi da, mamyawo sira
do paneneb so avyawo da.

si keyngas 一家的 kaowan (1月) 初
時. 開始種山芋. Ovi. si Zezeke
和村人過的是 kapitowan (12月),
他們播種小米, 準備 paneneb
(2月) 時種火漁用的蘆葦 (火把).

62. Miratateng am, mazapawo do osokan no
kawowan da Kingas am, mapasamorang
sira so kasyaman da sira Kingas a asa
ka vahay a, mavahawat am, manayit sira
so ipanakong da do aviyawo da do
paneneb a.

si keyngas 一家要過新年的 - 月 26
日了. 27日準備迎新月過 manait-
so ipanakong (編蓋蓆) 節. 這蓋蓆
也是為3月出海捕魚時要用的.

63. Somamorang rana o kasyaman da Kingas
am, mapakavokavos sira so tamek no
nihakawan da, mapisinsinmo sira so
yaraw da keytan am, maneyreng sira so
among a yaraw da sira Kingas a, kaowan
da ori nira Zezeke a kano kiliyan da.

si keyngas 一家的 3月份到時候
們結束採田草(停採田草)的工作了.
然後挖山芋準備過 omaraw 拜拜
並捕魚 (maneyreng). 這時候是 si
Zezeke 和村人的一月份。

阿美族 = 雅美族 口語傳說採錄翻譯資料
數位典藏計畫

fomitepetepch 字同音異

64. Somamorang rana o paneneb da Kingas a
am, mivanowa rana sira manlag no among
no riyo a, karaw da rana mamareng so
kanen a asa ka vahay a, kasyaman da no
kiliyan da ka nira Zezeken a .

si keynang 一家過他們的3月時，
舉行招魚祭並拜拜 (mivanowa 和
omaraw)。這時候，他們的村人相
的=拜份。

65. O nimangay da nipivanowan am, nimangay
sira mivanowa do likey a vanowa, ta ji
na amiya sira ni mina Zezeken a mivanowa
do rako a vanowa vanowa da.

他們行祈豐漁祭時，是在小港
口舉行的，因為堂是 si Zezeken
不准他們在大港口行祈豐漁
祭(招魚祭)。

66. Miratateng am, makoyab rana am, mivyav-
yawo rana sira o ananak na so aviyawo
da do kakamaligan da lasabasab da ja
do niviyaviyawo da aviyawo a, kavonot
da sya no vowong no ayo a, koli da
rana nya do vahay da no ama da, panlagan
da so vahay a piriyanan da asa ka
cinedkeran a.

當日下午，si Keyngas 叫他兒子
在船屋那裏整理蘆葦，切開蘆葦
然後用蘆葦葉把整理好的蘆葦
捆綁成一把一把的，然後拉到他
們的父親的家。也是他們漁團
的聚會所。

67. Maep rana am, mangay rana sira somowo
Jimaramay a, kapakatlo da so nimasilo
a ananak da anyaw da, kangay da rana

當晚，他們一船到 Jimaramay
去首夜火漁儀式，並捕得3條鯉
魚。然後回航，由小港口上岸。

mangyid do vanowa da do likey ya vanowa.

68. Madagdag rana am, maniring sira o kiliyan

da am, manngo a yasira nimakasilo sira

Kingas an kowan da no kiliyan da, nona

yasira katlo so anyaw a ananak da

kowan da no kadowan jira, kavazat sira

真好!

kowan da sira Kingas no kiliyan da.

69. Miratateng am, mangay da rana ioli o

among da no anak na ni Kingas a,

kapobot na rana so sasaodan kano rara-

yingan kano zezetban kano mamatan no

ama da yangay na do pinyawan da.

丟魚骨處

70. Masasnad rana sira o nimahap so among

da am, pangayin da rana do sahad no

sasaodan a, kangay na rana no ama da

omrarala sya so anyaw da ananak da,

祝福。

kapasaosaong na ja so tamtamek da.

用銀幣祝----

71. Teyka na rana raralaen na pasaosaongan

so tamtamek da am, azteben da rana o

才二日早上, 他們的村人彼此問道: "怎麼樣, 他們初漁有沒有捕到魚?" "有, 聽說捕到三條大魚呢。" "真令人羨慕啊!" 他們的村人說。"他們初漁就有如此好的收穫的也真說: 怎麼那麼好。(運氣佳)"

si Keyngas 的孩子到海邊去, 把那三條魚帶回家來, 有的拿出洗魚槽, 把魚板, 和煮前置魚盤, 放魚眼盆等拿到屋外的 pinyawan 旁。

去拿魚的回來後, 把魚放在魚槽裡, 然 si Keyngas 盛裝, 手於著金位在魚上方揮動, 口中唸唸有詞

唸完之後, 將一條魚不殺開, 只在魚的兩側切痕, 煮未早等。toxotoyonen 用。

o asa ka ananak da, zangen da toyotoyonen da mavasa.

72. Miratateng am, rayingen da o asa ka a ananak da am, to na cita sira o Iratay a mangay do yakan da, maniring sira o Iratay am, o yasira niminyaw sira ya kowan da, ta miyazazaong do rarahan o vahay da, mamizing na am, to na nita sira o rayingen na ananak da am, to na azteba.

73. Citaen na o rayingen na am, nizteb na, maniring am, o yako tozteba, apiya ya ikongo o paladangen ta ya kowan na o ama da, caha manganako ta ji ta mapaladang a, o asa ya o rayingen ta toyotoyonen takamo a mazazo kowan na no ama da, karaying da so asa ka nizaneg da o adowa.

74. Mazaneg rana o ananak da am, vonongen da rana, kakan da rana manoyotoyon so

另一條本來是要殺開，晒起來午後吃的。剛好，有漁人村民要去釣魚，經過他們家上面時，漁人村民看見他們捕到飛魚，就說：「約，他們捕到飛魚呀。」殺魚的人聽到他們的談話，就抬頭看他們一眼，就在同時，不小心切割了本來要晒的飛魚 (azteken)。

他一看他正在殺的魚時，才發現他把飛魚 azteben 了。他說：「哇，我怎麼把這 azteben 了？這怎麼辦？我們沒有 jus paladangen 的了。」算了，不必 mapaladang 了。另外這一條我們殺來晒乾，作為下午吃 mazazo 的飛魚的儀式好了。所以他們只晒一條，而煎兩條飛魚。

飛魚煮熟後，撈起來放盤裡，大家均分。然後開始 manoyotoyon 吃飯。

mavasa a ananak da.

75. Ano teyka rana sira koman rana am, to rana sira mamahamaha, no makoyab rana am, mangay rana sira mivyavyawo o anak na so avyawo da a isowo da.

吃過飯後，就休息，不做什麼？到了傍晚。si kceyngas 的孩子才去整理蘆葦，準備火漁用。

76. Maep rana am, lomowas rana sira, kangay da Jimagaod a mangay manangasang a somowo a, 第个到小碼頭補魚的船 masasnad rana sira am, somleb rana o ama da, taroyin na o apoy da am kongkwan no ananak da, ori ya kapanilo na no ama da so ananak da.

晚上時，他們又去 Jimagaod 火漁，到了 Jimagaod，si kceyngas 點燃火把，然後舉起。不久，火光便引來不少的鰐魚，他們就拼命地忙撈魚。

阿美族、雅美族口語傳說採錄翻譯資料 數位典藏計畫

77. Miratateng am, mapangay rana sira so pangnan da izoyo da am, makamong sira so vaoyo a asa, tonpang do kadowa: na, tonpang do katlo na, tonpang do kapat na, tonpang do kalima da, tonpang do kapakanem da.

後來，他們用鰐魚綁在魚鉤上，釣大魚。釣到一條 vaoyo 魚，^諸釣到才二條，第三條，才四、五、六條大魚。

78. O rako a vaoyo a manakep so ananak da da yakan na am, tonalap o ananak da misoposopo do cinedkeran da, o macilolo 丟棄丟去。

有一條 vaoyo 魚捉鰐魚吃，結果鰐魚丟過他們的船，這捉牠的那條 vaoyo 大魚也丟上海面去捉那條鰐

ja vaoyo a rako a among am, tookso a,
omrakep so ananak da am, ji na nimarakep
a, o sahad no cinedkeran da am, to na i
mapaptaji ya.

魚。可是牠沒捉到^卻，剛好落在他伊
的船上。

79. Mapaptad do sahad no cinedkeran da am,
pacirakrakpan da rana no ananak na,
maniring o ama da am, ikongo ori
kowan na, ya tozagpit a vaoyo kowan
na no anak na, ning kowan na no ama
da, kazikos da rana ja, oriwo ikapato
na no vaoyo a.

vaoyo 魚在船上掙扎著，si keyngas
的孩子們合力的按住 vaoyo 魚，
si keyngas 說：你們在做什麼啊！
他的孩子說：有一條 vaoyo 魚跳
到船上來了。si keyngas 說：哦，原來如
此。他們把那條魚當和尾巴鉤連
著他就動彈不得了。那條 vaoyo 魚便
他們的大魚總叔變成了七條。

80. Maniring o ama da am, ikongo manganako
a, mangay takamo rana mangyid kowan
na sira o anak na, nohon kowan da
kapakarala da rana mangay mangyid a.

si keyngas 說：捕得差不多了，我們
返港吧！孩子們說：好。

81. Amiyan sira Jilbeng am, maniring o ama
da am, yatentakamo rana ya manganako
am, mangay takamo mangyid Jilbeng, ta
pakararawen takamo, ta ya pa maep
manganako kowan na sira o anak na,

當他們划到 Jilbeng 時，si keyngas
說：距離白天還早，我想，我們
暫時在 Jilbeng 休息等待天明吧！他
的孩子說：好。

nohon kowan da no anak na, kangay da

他們就去 Jilbeng 休息。

Jilbeng a mamahamaha.

82. Madagdag rana am, lomowas takamo rana

manganako ta macinawo takamo rana do

dang kowan na sira o ananak na, nohon

kowan da, kalowas da rana mapalaod sya.

macivatoy sira do langoy na am, pava-

naden da rana pakamamata en do vanowa

da.

才=日早上很早, si keyngas 說:我
回家吧! 時間(條)差不多。他的孩子
說:好。他們就把船推入海中,一直
往南方划去。直到到 Jilangona 平行
時才把船指向 Jilangoy na 划行。
直到隱"約"可以看到他們村落
港。

83. Maniring sira o kiliyan da am, manngo

a yabo pa sira k Kingas an, nohon

yasira abo pa kowan da no kadowan jira,

kiliyan da, to da sira nita do palawan

a.

他們的村人說: si keyngas 他
們還沒來嗎?" "是的, 他們還沒
有。" 他們不時地望著 do pala-
wan 看去。

84. Monay am, macita da rana sira, oyto

rana sira Kingas kowan da no kiliyan

da, manngo a yada kongoen kowan da no

kadowan jira, yada topapayoka do vanowa

ta kowan da no kadowan jira.

很久以後, 他們看見他們了。"有
了, si keyngas 他們在那裡了"
"你們看, 他們怎麼划船", "他
們對準本港直划過來"

85. Maniring sira o kadowan jira am, among

有的說: 是鯊魚嗎? 還是什麼?

no riyonya an, no ikongo ya, yada :
kapiyazazaong sya do vanowa ta ya kowan
da, maniring si Zezeken am, bekena
among no riyon, ta asyo a, mataztazma-
mawen si Kingas ya, kavaen ya kowan na,
sira o kiliyan da, kato da nitan sira
makarala mangay mangyid a.

86. Miratateng am, amiyon rana sira do
rako a vanowa rana am, tomanek rana
si mina Kingas do kanimakainahahapan
da, kavazat kamo ya kowan da no kiliyan
da.

87. Mangyid rana sira do likey a vanowa
am, mangay da rana sira tazaen no
kiliyan da, citaen da o sahad no
cinedkeran da am, todotodoe o rarako a
a cinaknan a vaoyo a, nimamong da nira
mina Kingas a.

88. Miratateng am, amiyon rana do aharang
am, vatokadan da rana no vato a,

他們為何對準本港划行呢？
si Zezeken 說：不是飛魚啦，
哪裡來的飛魚？si Keyngas 喂
馬人的啦！這可能是撿到什
麼漂流物之類的。他們就一
直看著 si Keyngas 一船划船回
港來。

他們到了大港口外海時，si
Keyngas 站了起來，因為他們捕
到不少魚之故。村人見便知他
們捕到很多魚，說：真忌妒！

他們由小港口進來。他們的村
人去迎接他們，村人看見船
上有很多大魚。

他們把船推到岸上以後，用石頭
固定船，然後開始取出飛魚。

teyka da rana vatokadan rana am,
mapagcin rana sira so ananak da, to
sira misamorong a mapagcin a, to na
sira nezezan ni mina Zezeken a kateysa
na ni mina Kingas a.

他們兩個兩個人把船上的魚
取下來。si keyngas 的堂兄 si ze-
zeken 直瞪眼看他們取下魚。

89. Mapagcin rana sira so cinaknan a vaoyo
am, mapagein sira so asa, tonpang do
kadowa na, katlo na, kapat na, kalima
na, kanem na, kapito na, kavazat kamo
ya kowan da ni mina Zezeken kano
kiliyan da.

他們搬完魚以後，開始搬
出大 vaoyo 魚。看見他們搬一條
大魚後，又搬出才二條，接著搬
出才三條——才一條大魚。“這戶
死了”他們村人說。si Zezeken
說。

90. Maniring si mina Zezeken am, to takamo
rana palolo a ji Kingas, ta manoyong
rana among sira no riyon kowan na sira
o kiliyan da, nohon kowan da, kakma
da i cinoyowa apo da kiliyan da.

si Zezeken 說：我們還是跟 si
keyngas 過魚祭（捕魚）好了。
現在已是魚季了。他的村人說
：好。他們就開始忙得像是
被趕的 apo 虫一樣串來串去的。

91. O tominon a mamavakes da am, owon kamo
rana o cinon nyo mangapiahavowada, ta
miriyon takamo rana kowan da sira o
mamavakes da, nohon kowan da, kaowon

織布的婦女們，“快捲起來你
們的織布机吧，我們要過魚
季了”先生們說。“好”太太
們說。然後就把織机全部
收起來了。

da rana so cinocinon da no tominon a
mamavakes a.

92. O mehakay rana am, mangay rana dira
do kamalig a mapalowas so cinedkeran
da, yangay da do vanowa panaralan da,
panlagan da no among no riyon a.

男士們到船屋去，把船推出來，推到
海邊去，準備行招魚祭。

93. Ipisa da so kapilingalingay no anak
na ni Kingas am, to da cita sira o
kiliyan da do ili ya akmi toyoen a
apo a, mangay do kakamaligan da.

在海邊正在洗魚，去魚鱗的 si Key-
ngas 父子們 隨意 向 船屋 望了一下，
結果 無意中看見村中的人急“忙忙”似
的走來走去，看見男士們都走向船
屋去。

94. Maniring sira do ama da am, yasira
makongo sira kiliyan ta do ili ya,
yakmi toyoen a apo ya, yasira mililiman
sira yan, cita pala mo yama kowan da
o ama da no ananak na ni Kingas a.

si Keyngas 的孩子對他說：你看看
村子裡的人，走路急“忙忙”似的
不知是否有人打架，爸，你看。

95. Citaen na sira no ama da am, nona
kanoyongan nyo a, yasira makongo sira
ya manganako a, cyto a yasira mangay
do kamakamalig da, yasira mapalowas
so cinedkeran da sira ya sira kabagbag

si Keyngas 看見說：欸，是怎麼回事，你
們看，他們都到船去，把船推出
來了，這些死人！

manganako kowan na sira o anak na.

96. Miratateng am, macita na sira Zezeken

a kateysa na am, a mapalowas so

cinedkeran da am, to rana ngay jira

si mina Kingas a kateysa na, palowasen

da o cinedkeran da am, to na i peysekka

amiyan do morongan no cinedkeran da.

97. Maniring o ama da si Zezeken am, key

camo manganako, yamakongo ori ya na ka

ji yanoynoyan kowan na sira o anak na.

98. Maniring sira o anak na am, yamatolok

kowan mo si marana si Kingas an, ya

tomayid do cinedkeran ta an kowan da

no anak na o ama da, ori i o yana ji

lowasi no cinedkeran ta ya nicazbak

kowan na no ama da ni Zezeken a.

99. Maniring si Kingas am, adan pa kwakwan

manganako am, ikongo wang a, pinalolo

ko ori ya pinalowas kowan na, kangay

na rana do vahay da, kangay na omrakep

si Keyngas 看見堂兄 si Zezeken 一船
組人要前往船屋去把船推出來。

就把魚放下來跑去船屋那裡。當

si Zezeken 他們把船推出來時，

si Keyngas 就抱住船首把船推進
船屋裡。

他在船尾處推船的 si Zezeken 對

船組的人說：快推呀！怎麼搞的。

大家都推不動船了嗎？

他的孩子說：maran si keyngas 擋

在前面把船推進來。怎麼推動

船嘛！混蛋！

si Keyngas 說：孩子！跟你們開玩

笑的啦！沒什麼！跟屁虫阿！

語畢他就回家去把家裡養的一條

大肥豬宰了。慶祝他們初漁捕

撈到魚這麼豐富。

so asa ka avyik da koyis a palalana so
among da vaoyo a.

100. Maniring sira o kiliyan da am, ya
mabagbag si Kingas, ta yamanakep pa s
so koyis a, ya mikala so yakan da
pa ya an kowan da no kiliyan da,
kapalawas da rana sya so cinedkeran
da no kateysa na si Zezeken a.

101. Miratateng am, to na maconongi no ama
da o viniyay a parparengen a,
vongovongowan a, rayingen da no anak
nao amowamong da, mapasoy sira a,
manzaneg a, kakma da i saloyoen a
asa ka vahay a.

102. O kiliyan da rana am, akman sira so
sang, ta akma si a i saloyoen a
manayit so ipanakong da, mangay sira
manba so zazazawan da, o kadowan jira
a mangap sira o mamavakes da so yaraw
da keytan kano soli ya.

村裡的人看見 si keyngas 殺豬
都說: si keyngas 祭神精明, 捕釣
捕那麼多的魚和 arayo 魚, 還
要殺豬。吃啊! 這是一頭豬才吃
過幾日! si keyngas 走後, si
Zezeken 仍把船推到海邊去。

他(明)把捕釣的魚扛(背)回家來
以後, si keyngas 的兒子們負責處
理那些魚, 而他自己則負責宰割
那條大豬。他們一家人除煮豬肉
外又煮些魚。忙得他們家人團團轉
國家裡的每位成員沒有一個是閒
著的。

村人亦因臨時行招魚祭, 縫製蓋
席的拜拜, 砍晒魚架, 婦女們去
挖(準備) yaraw 的拜拜食物, 整個
村裡的人不論男女老少, 裡裡外外
都吃的不得了轉。

103. Miratateng am, mateyka rna o ama da a
mangilap so asisi no viniyay a mataen
da am, to da amtadan o kapanayinaying
da so among da, kapangmata da rana,
mateyka rana sira mangmata rana am,
mangay rana manaying sira so among
da o ananak na.

si keyngas 切好生肉丁之後，殺魚
的人放下工作，去吃生肉丁。吃
過後再繼續殺魚。

104. O ama da rana am, dengdengen na rana
o viniyay a, madengdeng rana o viniyay
am, itkeh na rana do kiliyan da itoro
jira, kabo no ji na niyazaw jira asa
ka ili ni mina Kingas a.

si keyngas 煮好豬肉以後，分肉
給村中每家，沒有一家不給
豬肉的。

105. Mazaneg rana o yakan da alibangbang
a kano cinaknan a vaoyo am, koman
rana sira asa ka vahay a, kasaray da
mabsoy ya.

煮好鰻魚和vaoyo魚以後，他們
一家人開始吃飯。他們吃的飽飽
的，很愉快。

106. Miratateng am, teyka rana sira koman
am, ipikikamyang da sira o kiliyan da
a mapalolo sya jira miriyo a.

他們吃飽以後，他們都笑他
們的村人跟著他們後面舉行
招魚祭。

107. Ikadowa na araw rana am, mivanowa
rana sira o kiliyan da ka ni mina
Zezeke a, karaw da rana mamareng so
kanen a, kapanlag da, to na sira
amyingan ni Kingas a.

才 = 自 ^{si Zezeke 和} 村人舉行招魚祭, omaraw
拜拜。si Keyngas 看他們舉行招
魚祭比他們晚舉行, 只覺得很
好笑。

108. Makoyab rana am, mivyavyawo rana sira
o kiliyan da ka nira Kingas a, maep
rana am, mangay rana sira somowo a,
kapakasilo da so ananak da no kiliyan
da, kamimin da minyaw a manoyotoyon
so ananak da.

當日下午, 村人整理乾蘆葦。晚上
出海初漁捕魚。由於正是
魚季, 所以大都捕到 anyaw 魚。

阿美族 雅美族口語傳說採錄翻譯資料
數位典藏計畫

109. Oriwo niyapowan na no kapiriyon da s
do samorang, ta si Kingas o nimapapo
sya so kapiriyon da no Imorod do
samorang no paneneb a, ipanoma da do
kadowan liliya.

因此, 每年的 2 月份初便舉行招
魚祭了。而且每年的招魚祭, 紅頭
都領先各村。那是因為紅頭村
的祖先 si Keyngas 提前舉行招魚祭
之故。